

br 86

Kr. Državno Odvjetništvo
Kr. Državno Odvjetništvo

Priказано, dne 28. 8. 1924
Приказано дне

1924 god. 9. svietri

br 86

GRADSKA BIBLIOTEKA
JURAJ ŽIGONČIĆ
ŠIBENIK
NAUČNI ODSJEK

Pojedini broj D 2.

„DALMATINSKI HRVAT“ izlazi svake subote.
Godišnja predplata Din 96 — Polugodišnje
Din 48 — Trimestačno Din 24 — Za Ame-
riku godišnje dva dolara.

OGLASI PRAMA CJENIKU

Račun kod Pošt. Čak. Ureda, Zagreb, br. 38.004

Prihvireni telefon
preko dana br. 38 — preko noći br. 23
(interurbaj)

DALMATINSKI HRVAT

Poštarnina plaćena u gotovu.

„Dalmatin Hrvat“ je vlasništvo promicateljnog odbora „Hrvatske Štamparske Zdruge“ s. o. j. u osnutku u Šibeniku

Pisma i novci šalju se na adresu: „Dalmatinski Hrvat“ - Šibenik, Glavna ulica 108.
Rukopisi se ne vraćaju. - Pisma ne frankirana ne primaju, anonimna u koš.

NOVINE ZA PROSVJETU, GOSPODARSTVO I POLITIKU DALMATINSKE HRVATSKE.

God. III.

ŠIBENIK, 28. KOLOVOZA 1924.

Br. 86

Gavran-čukovski slet 15. 8. 1924 i „Jugoslovenaški“ 11. 6. 1922.

Nakon svega onoga, što su hrvatske i beogradske novine donijele i napisale o sletu gavranova i čukova u Zagrebu na 15-17 ov. mj., bilo bi suviše i izlišno sve to na novo prekapati i o tomu pisati.

Nepobitnim činjenicama je dokazano, da je taj gavran-čukovski slet naručio i priredjivao pripali P. P. režim, kako bi tom priklonom: „osvojio“ Zagreb i izazvao nemire, na potoku prolio hrvatsku krv, izgovorom da su sve to „antidržavni“ Hrvati prouzrokovali, zavelo politiku „jake ruke“ u Hrvatskoj, udario obznanom HRSS i cijeli hrvatski narod, te nakon toga proveo izbore pri kojima bi se na Hrvate, koji bi imali smionosti istima pristupiti, pucao iz mitraljeza i time konačno ukrotio hrvatski narod, koji se, po umovanju krvoločnog režima, ne bi više nikada mogao da podigne i osvijesti.

Eto to je davno želja, to je glavni cilj i ideal, ote zvijeri, one hijene, koje nosi meli-tofelsku glavu — knezi, iz Virginmosta, Zahoravlju kukavac, da kroz punih 900 godina Hrvate nisu mogli skršiti, bijesni čopori Mongola, Tataru i Avara, silni Franci, Madjurske horde, Turaki janjičari, lukava Venecija, pa ni bahati i moćni Habsburzi. I to nesretno cigandce, u svom nemoćnom bijesu je zamislilo upokoriti Hrvate, osvojiti srce i glavu Hrvatske, naš bijeli Zagreb, sa plaćenom i pijanom bandom od 2210 sokolskih čukova, pribranih iz 42 župe, 1125 sokolika i mladog naraštaja, 2000 pijanih pribičevih kordunaša, 188 českih butinaških jastrebova i 27 ruskih Wrangelovaca. Ukupno dakle 5650 batinaša. (Ove cifre smo tačno pribrali i prenijeli iz pribičevog libela „Srpsko Kolo“ br. 34. od 21/8.)

Ne ćemo dalje o tomu. Mi hoćemo da ovom prigodom usporedimo ovaj zadnji čukovski slet, sa „jugoslovenaškim“ sokolskim sletom, obdržavanom dana 11/6 1922 također u Zagrebu.

Oni isti potcijaji i razlozi, koji su vodili Pr. bco, prigodom sleta nazad 2 god., vodili su ga i za ovog zadnjeg sleta. Ali hrvatski, republikanski Zagreb je onda, nazad dvije godine, dostojno, upravo veličanstveno i jednodušno odgovorio i prezirno odbio pružiti izaziv, — pa kakvo čudo, da je danas, nakon pune dvije godine, taj isti prosvjetljeni Zagreb, odgovorio na izazove, potenciranom jednodušnošću i dostojnstvom!

Da dokažemo našu tvrdnju i da se vidi podpuna sličnost, između ovih obaju izazovnih sletova i navala na Zagreb, prenašamo doslovce, iz jednog srpskog poštenog beogradskeg dnevnika „Videlo“ ono, što je ovaj pisao prigodom sleta na 11/6 1922 u broju 109.:

„Tog dana (11/6 1922) su nekakvi demokratski jugoslovenaški rešili, da prirede sokolsku manifestaciju, kojom bi pokazali osvojenje Zagreba. Pre nekoliko dana, kad je hrvatski sokol priredio izlet u okolini Zagreba, oružani demokratski batinaši su ih blokirali u jednoj gostionici, pucajući na njih, ma da je tamo bilo i žena i dece. U želji da izbegne sličan sukob, hrvatsko stanovništvo Zagrebu rešilo je da ostavi demokratskim sokolima slobodnu ulicu Zagreba, a da ono na taj dan izvrši u Šestinau spomen Anti Starčeviću. Pošlo ih je do 50 hiljada. Vlastima je u Zagrebu javljeno, da ih je 32000, ali one rešile, da tako veliki broj ne smeju saopštiti u Beograd, pa smanjše broj na 20 000. Ko nije mogao u Šestine, klicao je hodačnicima: »Živela Hrvatska! Živela Republika!«

Za to vreme su demokratski „jugoslovenaški“ sokolasi uz prototip „srpskih sokola“ i sa vojnicima izvršili osvojenje Zagreba. Ma da se mobilizovalo što se samo moglo, školskoj deci se čak pretelo sa oceanama ako ne dođu (ipak skoro niko nije došao) bila je njihova povorka više „armovana“ nego mnogobrojna. Interesantno i dovoljno je bilo pogledati tada spolnu sliku, pa da čovek odmah proceni čitavu situaciju u Zagrebu, pa sigurno i čitavoj Hrvatskoj. Demokrate se iskidaše manifestirajući kao oni, o kojima je jednog dana rekao Dešanel: „Ima ih pedeset, a deru se za pet hiljada“. No što su se oni više derali, tim više su lica zagrebačkog stanovništva bila indiferentnija i podsmeljivija. Videla se s jedne strane uzrujanost i nepoverenje prema svojoj sopstvenoj moći, s druge strane mirno osećanje moralne nadmoćnosti i tvrda vera u budućnost, koja s omalovažanjem glede na čuda i pokore sadašnjosti. U toj psihi se prikazuje verna slika odnosa borbenih stranaka u Hrvatskoj.

U Maksimiru, gde je vodena vežba demokratsko-režimskih sokola, jedva se skupio minimalni broj običnih gledalaca svakog uličnog događaja. To je vrlo tužno dejstvovalo na opšte raspoloženje, koje je palo ispod nule, kad su matere došle i odvele kući svoju decu, tako da je morao otpasti vrhunac svetkovine: izvođenje slova A i M od strane školske dece.

Čovek može sebi predstaviti kako je usled toga, kao u velikoj groznici raspoloženje ispod nule kod demokratskih kolovođa moglo da skoči preko 100 celizua, osobito kad se bila povratila impozantna povorka sa Šestina. Pred 11. juni su demokratske kolovode proglasima u zagrebačkim novinama besno izjavili, da će izvršiti manifestaciju prkosna prema Zagrebu i pretili svakome,

koji bi kompromitovano izvršenje te zamisli i pored tog izazivanja i raspaljivanja strasti dan bi prošao razmerno tiho, da nije bilo direktnog izazivanja pred veće. Demokratski sokolasi kad su na Jelačićevom trgu opazili masu blokaša, što se vraćaju sa Šestina, počehše se derati (to je bila dreka pošto ih je bilo malo, a vikalo se iz petnih žila): »Živela Jugoslavija! na to protivna narodna masa odgovori gromoglasno: »Živela Hrvatska! Živela republika!« Na to neki demokratski među njima Danko Anđelinović, ispale revolvere (pucali su samo demokratski). Policija se umesa ali ne da rasterya revolvere ili obadve strane, nego samo blokaše. Takva masa nije se mogla rasterati, nego su je mogli samo potisnuti. Sada se i kod blokaša izbušnina kru. Kao jedan „stromelfajer“ zaore se neprekidni uzvici: „Živela Republika!“ da su po priznanju demokratskih „Novosti“ čija je redakcija nedaleko od Jelačićevog trga, zadržali, ne prozori, nego srca. Pa kako je onda već poljoja na čitavoj liniji počela da poteknuje blokaše, kojima se pridružilo i građanstvo, to se čitav est orlo i objektivac sav oči Zagreb od uzvika „Živela Republika!“ To je bila kao nekakva grmljavina, koja se uzdiže sa zemlje prema nebu, a izgledalo je da sve zidine Zagreba odjekuju iz daleka: „Republika-a-a“.

Nije ni najmanje bilo potrebno, da vlasti sudeluju — ma i nehotice tako impozantnoj republikanskoj manifestaciji.

Zar ne izглеda, da su se uprav kobnom jednakošću, dogodjaji odigravali za prvog i drugog sleta i to u razmaku od dvije godine. Ali tomu se ne treba nimalo čuditi kada znamo, da je sada, kao i onda nazad dvije godine, tu sramotnu rabutu proti Hrvatskom narodu poduzimao, jedan te isti čovjek i sa istim ciljevima.

Nova vlada, koja pozna tog zloduha, bolje nego itko drugi i jer je imala tačna obavještenja o njegovim nakanama, morala je, ne samo obustaviti isplatu stotina hiljada hrvatskog novca, koje je P. P. vlada bila odredila, kao podporu banditima za proljevanje hrvatske krvi, već je šta više moral i taj izazov i atentat na hrvatski narod, u interesu politike sporazuma, zabraniti.

Radi svega toga mi se moramo potpuno složiti, sa tvrdnjom beogradske „Republike“ da je ova vlada učinila „krvavu pogrešku“ i izvršiti ćemo ovaj članak niezimnim riječima:

„Pribičevica i radikalna štampa, ona gadna velikosrpska štampa, unapred je pretila vladi u slučaju da zabrani slet. G. Davidović se poplašilo da mu se ođtuka o zabrani sleta ne tumači kao slabost prema Radiću i da se u njoj ne gleda znak državne nemoći. A trebalo je da zna da briga da se ne protije nevinna građanska krv nikada nije slabost, i da su najsigurniji znaci državne nemoći baš sukobi ove vrsti.“

Republikanci pred sudom.

Vodje fašista zatvoreni radi kriv. svjedočanstva.

Nema skoro dana, a da koji republikanac ne odgovara pred okružnim sudom u Šibeniku, radi zloglasnih paragrafa 92, 93, 103 i 104 srpskog kaz. zakonika. Najviše seljaci i hrvatski omladinci, jer je naše hrvatsko državno odvjetništvo posvećivalo osobitu pažnju, svom nastojanju da popravi državosrpske hrvatske republikance u sjevernoj Dalmaciji.

Tako se je ovih dana i haš na 20 tek. mj. vodila rasprava proti našem bivšem uredniku, pravniku Marku Beroviću, ua tužbu famoznog Policajca Carevića i njegovih ortaka. Bile su skupljene 3-4 tužbe. Naš urednik je nastupio dokaz istine. Branio ga je Dr. Kožul. Carević znajući kako će se proces razviti, nije pristupio. Poslao je svoga ortaka B. Amarića. Svjedok Dr. Frane Dulibić, Niko Fržop, kao i svi ostali tako su svjedočili, da se je i sam sudbeni dvor zgrazao nad Carevićevim nedejanja. Putem svjedoča je ustanovljeno da je Carević, nakon što je dao izbatinati Niku Fržopa, ovoga nagovarao na krivo svjedočanstvo. Zaprepaštenje je bilo još tim veće, što je G. Niko Fržop ugledna ličnost i rodoljub, koji je sa našim dičnim. Drom. Trumbićem, za vrijeme svjetskoga rata, sakupljao dobrovolje za jugoslavenske legije.

Proces se je okrenuo protiv Carevića i družini, tako da je državno odvjetništvo, sigurno već zavelo istragu proti njima.

Mi ćemo se u dođućem broju opširnije ovime pozabaviti i donijeti iskaz svjedoka u cjelini.

Na 21 pak ov. mj. vodila se je glavna rasprava također pred okružnim sudom, proti našim HRSSovcima Grgi Pečkoviću, Jakovu Vučicu i dvama Orlovićima iz Budaka. Bili su optuženi da su suvo govornici proti državi, a tužio ih je vodja fašista Božo Brčić iz Stankovaca. Na temelju njegove potvrde, odsjeli su u zatvoru Grgo Petković 4 mjeseca, a Jakov Vučić 20 dana. Optuženike su branili odvjetnici Dr. Kožul i Dr. Gazzari.

Taj jedini svjedok, na temelju čijega iskaza je bila podignuta optužnica, na glavnoj raspravi i pod zakletvom nije imao srčanosti, da u oči nevinim ljudima krivo svjedoči, pa je iskazao da nije istina sve ono što je prije proti njima svjedočio, već da je po dvama drugim orjunasima mu najprije opjien i u tom stanju nagovoren, da krivo svjedoči i tuži Grgu Petkovića i drugove, sudu Benkovačkom. Sudbeni dvor je dao odmah nakon te izjave zatvoriti fašistu Brčića i brzojavno naredio, da budu predjedena i oia druga dvojica, koja

10.

10.

br 86

br 86

su ga nagovorili na krivo svjedočanstvo, pak će proti svoj trojici podignuti optužnicu radi krivog svjedočanstva.

Tako padaju sve jedna za drugom, te izmišljene i krive optužbe proti naših republikanaca, jer klevetnici nemaju odvažnosti da i dalje krivo svjedoče. Dosta su ova dva slučaja, da se poštena javnost uvjeri, radi li se je teror i nepravda vršila kod hrvatskim republikancima u sjevernoj Dalmaciji.

Povodom toga nije zaludu naš narod u ovim krajevima uzeo kao pravilo i jedan drugoga upućivao:

Američka štampa o Radiću.

Beogradska Vlada najreakcionarnija na svijetu. Radić će naskoro zauzeti prvo mjesto ne samo u politici SHS, nego u čitavoj Evropi.

Južno-američki list, „Argentinischer Tagblatt“ koji izlazi u Buenos Airesu donosa u svom broju od 15 prošlog mjeseca vrlo značajan članak pod naslovom „Stefan Radišich“. Zbog njegove važnosti prenosimo taj članak u izvatu, da naša javnost još bolje vidi kako strane novine i napredni svijet misli o vodji hrvatskoga naroda Stjepanu Radiću i hrvatskom narodnom pokretu. Pisac članka bavi se odlukom austrijske vlade, kojom se uskraćuje g. Radiću asilno pravo u Beču, a pošlje se pisac informativno dotiče osobe i politike g. Radića. Članak u izvatu glasi:

Na 12. srpnja o. g. uskratila je austrijska vlada vodji hrvatskog seljaštva asilno pravo. Ovu svoju odluku opravdaju bečka gospoda političkim djelovanjem gosp. Radića, jer se time dovodi u pitanje i povijedaju austrijska neutralnost. Izvan svake sumnje ova nespobna isprika monarhistički orijentirane dunavske republike, kojoj je bilo stalo samo do toga, da učini uslugu reakcionarnim vlastodržcima u Jugoslaviji. To je svakome jasno, jer Radić u Beču nije radio ni stoti dio toga, šta su radili Habsburgovci i njihove kreature u Švajcarskoj, dok su tamo u živili asilno pravo, a da nikome nije palo na pamet, da zbog toga predbaci Švajcarskoj, kako je ona povrijedila svoju neutralnost. Naprotiv, po našem tvrdom uvjerenju i shvaćanju, austrijska vlada je povrijedila svoju neutralnost, kada se izganjavajući Radića stavila na stranu beogradske (Pašić-Pribičevićeve) najreakcionarnije vlade na svijetu. Tko je predbacio Švajcarskoj i Engleskoj da su prekršile svoju neutralnost, dok su davale gostoprijamstvo jednom Karlu Marxu, Engelsu, Freiligrathu, Bakunjinu, Kosuth Lajošu, Garibaldiju, Mazziniju i drugim ličicama političkih bjegunaca, koje su države na taj način učinile neprocjenjive usluge političkom i socijalnom napretku čovječanstva. Međutim ne treba izitati u daleku prošlost. Tu su Masaryk i Beneš, sadašnji češoslovački državni, koji su uživali slobodno utočište u Parizu i Londonu i odavle vodili borbu protiv Habsburgovaca, ovih pateniranih upjelavača brojnih naroda. Ovo stanovište je dosada ustalom zauzimala redovito i austrijska vlada, koja je učinila samo ovaj izuzetak u korist beogradske vlade. Do toga ne bi bilo došlo, da je austrijskoj vladi stalo do državne časti, makar ova bila politički koliko neznačajna. Austrijska vlada je zabranila, odnosno se nije sjetila, koji će ulazak proizvesti ova zabrana na milijune Radićevih pristalica u državi SHS.

P r a v i

Schicht-sapun s markom „Jelen“ najmiliji je sapun svake štedljive domaćice. Pazi na ime Schicht i marku „Jelen“!

„Gdje su dva radikala ili fašista, tu Hrvatu nema mjesta“, jor je narod iskusio, koliko je puta, ni kriv ni dužan, morao pred sudom, u takvim slučajevima odgovarati.

jer su se u borbi našle jedna prema drugoj dvije kulture, dva posve oprečna stanovišta, od kojih jedan pozna samo grubu i prođu silu. Stjepan Radić je u ovoj borbi jedan od istaknutijih i najgorčenijih eksponata. Njegovo ime, to je sigurno, zauzet će u najskorijoj budućnosti prvo mjesto ne samo u politici države SHS, nego u čitavoj Evropi.

Tu je u članku iznijet kratak, ali iscrpiv životopis g. Radića, pa onda završuje:

Iako su veliki državnim prevratnicima uređili kaotičkim priklama uopće, Hrvatska je povrh toga pogodjena i privredno, jer hrvatski seljak zauzima u gospodarstvenom životu države SHS bez sumnje prvo mjesto, a i najodlučniji je faktor. Zbog toga više nego iz nacionalne sentimentalnosti, morao je g. Radić započeti borbu protiv srpskog centralizma i vlade jedne klikke. Tu leži pravi uzrok njegovom otporu, ali ujedno i sigurnost za konačni uspjeh.

Fotografija Pribice iz starijih vremena.

Neki naivnjaci i skutonosi, koji nikada nisu mogli niti shvatiti ideju narodnog jedinstva, a pogotovo nisu mogli stvariti vlastiti sud o uređenju ove države, zanašali su se slipe i bezglavu frazerstvom Svetozara Pribičevića, kao tobožnjeg „spatelja ove države“.

Da se vidi, kakovo su mišljenje o Pribicu imali, naši najbolji političari iz vremena srpsko-hrvatske koalicije, neka nam posluži jedan stvank iz političkih članaka, prerano umrolog Fenna Supila u njegovoj knjizi, „Politika u Hrvatskoj“:

„Svetozar je Pribičević politički „štreberčić“ u potpunom smislu ove riječi, koji ne gleda nego kako bi nešto postao, došao na „pozicije“, bio „veliki gospodin“, koji će „deputacije primati“ i koji ussemu neprestano pazi, da se ne bi čime kompromitirao i učinio nemogućim kao čovjek „reglerungsfähig“. Ova manija Sv. Pribičevića, koja ga je tako smiješnim činila, bila mi je potanko opisana od onih Srba samostalaca i pokretača, a kojima on dnevno opće. Oni su mi ga ocrtali kao štrebera i osobito smiješnih podataka mi pružili, kako je nakon izbora g. 1908., kad su Srbi samostalci dobili 19 mandata, brže bolje kupovao prilučeno za nutarnju upravu, jer da oni — t. j. oni! — moraju na vladu.“

Evo prave slike čovjeka, koji je u propustio ova zemlju i koji je više zaluma počinio, nego li turske horde po Balkanu. Neka vide oni, koji ne vide dalje od nosa i kojimu je Pribica bio idol rodoljublja, da je taj „patriota“ bio spreman služiti svenmu i svakomu, samo da je na vlasti.

Došlo je ipak vrijeme, kada su se riječi pk. Supila doslovce obistinile, ali nadošlo je i doba, kada je ovaj častohlepni megalom postao pravednom i neizbježivom žrtvom svog farizajstva, tako da se je u očima prvih rodoljublja znakopao i pao da se više ne digne.

Zakon proti korupciji.

Pozivlju se svi oni, koji su mitom ili baksišem izposlovali koncepcije ili obrtne listove, ili pasoje, ili su za koje druge usluge darivali zvanične osobe, da pismeno skopce ministru unutrašnjih djela g. Nastasu Petroviću — Beograd, koliko su svotu i za koju svrhu dali dotičnom zvaničniku.

Svi oni činovnici, koji su primili mito biće kažnjeni, dok se oštećenim strankama neće ništa dogoditi.

Našim dopisnicima na uvaženje, Radić ostalosti građana, nije nam bilo moguće sve poslane nam dopise štampati u ovom broju. U dotičnim brojevima našoj želji učinimo ustupiti. Molimo malo strpljenja.

Poduprite „Hrvatski Sokol“

Likvidacija Pomorske Oblasti u Bakru.

II. (Svrjetak).

Svakako je istina da se Pomorsku oblast u Bakru nalazi u likvidaciji od prošlog oktobra, a likvidaciona Uprava bila je povjerena bivšem Naeelniku Nautičkog odsjeka gosp. Dušanu Kovačeviću, nekadašnjem u i za vrijeme rata, lučkom poglavaru na Meljnam.

Nije se gledala sposobnost nego partizanstvo, nije se uzimalo u obzir shvaćanje za pomorstvo, nego se je išlo za tim da i ova oblast postane leglo za vodjenje propagande u interesu radikalne stranke i velikosrpske minije, na ovom našem — Hrvatskom Jadranskom moru.

Narod imade potpuno pravo, jer oštećen da traži zadovoljštinu, t. j. da se pomoću jedne komisije stručnjaka poštenih ljudi, pregleda cijeli rad u ovo 5 godina Pomorske oblasti i da se pronadjeni krivci kazne, — a pri kažnjavanju da se vodiovobitnog ručuna o svakoj osobi u pogledu njihovih patriotskih osjećaja i njegovog ponašanja za vrijeme bivše Vladavine.

Rana je takove naravi, da nikakav palijativni lijek neće pomoći — huće se radikalskih lijekova, — što je gnjilo — kidaj i uništi.

Kada se je ispostavilo da g. Dušanu Kovačeviću ne uspijeva da dodje do jedne likvidacije, uzela se je kao dobra prigoda da gu se pri njegovom oboljenju, zamjeni sa gosp. B. Stipanovićem Nautičkim nadzornikom i lučkim poglavarom u Splitu a to nazad 20 dana po prilici.

Ovog puta, hvala Bogu, pogodilo se je u izboru osobe, jer se je poslalo čovjeka ne samo na svom mjestu, stručnjaku ne samo u pomorstvu već i čovjeka enciklopedičke kulture.

Žali Baže, gosp. Stipanović je došao kasno, a huće li mu uspijeti da brod okrene pravim putem, to je pitanje, ali ako mu uspije zaslužio bi veliko priznanje.

Sa gosp. Stipanovićem dobijeno je već to, da on nije nikakav Pašićev ambasador i da će biti već stavio na red te činovnike, ulizice radikala, kojim ništa nije bilo drugo na umu nego da se pomoću radikalstva domognu brzih unapredjenja i poštivanja mjesta, za koje nijesu niti će ikada biti sposobni.

Sada nastoje pitanje bi li bilo poželjno da se ostvari ukinuće Pomorske Oblasti i ustroji jedna Direkcija pomorskog saobraćaja u Beogradu. — Odgovor je sasnu jednostavan. Da oblast, koja vodi ručunu o pomorstvu u logičnih i dosljednih razloga mora biti u sjedištu istoimenog ambijenta, a ne na Himalaji.

Kada bi ova Oblast bila u Beogradu ne bi bila u stanju da pomoću svojeg osobija lično, direktno i odmah u jednu riječ, da pred očima inoade i vidi realne potrebe, nego bi se morala vladati i raditi jedino na temelju pismenih informacija lučkih Ureda.

Budimo dakle logični i bezobzirni i postavimo tu Oblast u Splitu, gradu, koji danas najbolje odgovara toj svrsi.

Svakako je potrebno da na Pomorsku Oblast dodju i poštene i sposobne sile, jer i ova oblast barata sa narodnim milijunima — Mnogo toga imade da Pomorska Oblast uradi na našem primorju osobito na lučkim radnjama, koje jede mnogo i mnogo novaca. — Predviđeno je uređenje velikih pristaništa, a u tom predmetu nemu vladati načelo partizanstva, preporuke, šupnjatije itd. U tom poslu mora vladati načelom dobar razum i razboritost, a ne smije se prenanagiti nego čekati kako će biti odlučn željeznički spoj, jer se mora imati na umu da su mulo i obala ništa drugo nego produženje željezničkih tračnica, a gdje ne bude ovih, nije potrebno da se traže milijoni u pristaništa.

Pomorac.

6.86

Republikanska Dalmacija kod Radića.

Iz Šibenika potaknuta je ideja, da iz Dalmacije polovicom rujna, nakon imatve, podju u Zagreb predsjedniku Hrvatske republikanske Seljačke Stranke i predsjedniku Hrvatskog Narodnog Zastupstva g. Stjepanu Radiću, predstavniku republikanske Dalmacije u pohodu, da ga pozdrave i da se s njim izgrije i izljuje.

Pozivaju se sve Organizacije HRSS da izmedju svojih članova izaberu jednog ili dva člana za ovu svrhu i neka to javne svojim kotarskim organizacijama, koje će od Šibenske kotarske organizacije svojedobno dobiti potanji program putovanja i boravka u Zagrebu.

Republikanci dalmatinski, ruke na pasao, da nas što više podje našem vodji Radiću u pohode!

**Živio naš vodja
STJEPAN RADIĆ!**

Naši dopisi.

Split, 12. srpnja

Čujemo da oni, koji su općini najmanje rađe, u plaću budavn beru, kada ih se štampom dotakne da se bune, pak nebi htjeli ne dugo Bog i da pobjesme, s togu su suda oek vladu ova vrućinu ostavili čeno ih na miru da naša općina, uz druge ogromne troškove ne bi morale još i ove u Pustecrovu Zavodu izdržavati. Za danas čemo se samo malko pobazivati sa novim licima uzev u pretres Teh. Odjsk. Na ovom odsjeku ima što inžinira, podinžinira, arhitehta, geomehara, pisara risača, pisara inženjere, kakovih 15 do 20 osoba, pa mislimo da toliko niti koja Politehnikla nema imaduće za sefu g. Francić kojemu svaka čast, jer pošten od glave do pete, jer karakter, ali koja hvajlja kad tu pod otkrili i neke gospode pašuje jedan inžinir, koji više radi za svoj račun nego za općinu, Ali i to će brzo ako Bog da svršiti g. Francić će biti u pravom smislu Poglavica svojeg odsjeka. Malo ostrpljenju samo. U svim odsjecima ima on pretek činovnika i današnja općina se prefukim pečuratom tili kuća nišardja.

U ribarstvu je najmanje činovnika — samo je orjunak — štor Benc. On je tu miran, kontrola mu je jedino sredstvo svakodnevno orjunski — jer tu se sakupljaju svi, pasici orjuni. Opć. uprava to vidi, znade i odobrava, jer je u njegovoj pisarni skladište ribe za stanovitu gospodu.

Značajniji smo odklen naši orjunici mogu paradirati. Od kakovih 40 monturiranih imade ih dvie trećine koji svi zajedno nemadu hiljadu dinara, dočim orlora košta ne manje od 5 do 6 hiljadu dinara. Odklen? Guđe su pak izlet? gdje uzdržavati tri lokalna u sumono Splitu? Ima n. pr. vodja ženskih monturiranih neku Kešić, koja nema Boga Jokina, već sa mizerom plaćom kao poštarica mora sebe i obitelj uzdržavati? A ko da sve nabroji? Odklen? Kako?

Split, 26. kolovoza.

Trnokopović i Marković odlaze. Saznajem, da su naši ljudi poduzeli korake da se iz Splita ukloni Trnokopović, a iz Šibenika Marković, s razloga jer su oni znali, da žandari po selima batinjau naše ljude, a nisu ih radi toga nikada kuznili.

Bujkut „Novog Doba“ Split: 26. kolovoza. Javljamu Vam ovu zanimljivu vijest: iz Makarske, Šibnja, Korčule, Oniša i motskog dolaze vijesti, da su onamo svudje Hrvati odlučili nekupovati više „Novo Doba“. U svim onim mjestima kupuju i podapiru ovaj list orjunski i radikali. (U Šibeniku na žalost osim radikala i orjunski vidimo još i neki Hrvatce, da podapiru ovaj list, koji grdi Radića i prezire HRSS. — Ured.)

I ovdje u samom Splitu sadu se manje prodava nego prije, a to sve s razloga što ovu glasilu napadaju Radićevu politiku.

Glas s Marjanu.

Tribun, 15. kolovoza 1924

Na 15. kolovoza imali smo u našem selu Hladan Vel. Gospe. Bilo je tu naroda i iz okolice. Nekl žandar Đuro Kasap, koji pripada žandar. stanici u Zlatinu, opazi na seoskom stijegu veliku hrvatsku zastavu, približi se seoskom glavaru te mu naloži da skinu sa stijega hrvatsku zastavu, a da postavi državnu. Ovo je onaj isti Đuro Kasap, koji je lunjake godine u Šepurini tukao mirne ljude. Pitamo moldežne vlasti: Zar nije slobodno vijati hrvatske zastave? Ako je slobodno, tek se podučit ovog nezalucu, kako ima da vrši svoju službu i da svojim postupanjem ne uznemiruje mirno pučanstvo. Očekivac.

Privlaka kod Nina, 19. VII 1924.

Stanovnici sela Privlake, na broju do 1500, svi su bez iznimke svjesni i čestiti Hrvati, kao i ostali seljani cijele općine Ninske. Tu nema Srba, nema Talijana, a i nema ni škole. Da su Hrvati svjesni pokazali su kroz talijansku okupaciju. Trojica Privlačana poginule od talij taneta, a preko 20 njih stradalo je u uzama za nekoliko mjeseci, i to u tamićni u Anconi (Jakinu), bilo ih je muškog i ženskog spola. A za što? — Jer nijesu htjeli sljediti angovor i savjete nekog J. K. talijanskog pripelnice, koji je tražio od njih da podpišu privotu da ih zona ostane pod Italijom.

Kad je 10. marca 1923 sljedilo izpraznjenje III zone držali su Privlačani da će i oni biti oslobođeni, te da će iz sela nestati onog topova izdajice, varalice, špijuna, i izrođa, koji od straha pri ispraženju postade talijan. podanikom Ali se prevariše, jer od njima talij pridjose pod još teži jurnim režima P. P., koji je štutio i branio te nagradjivao onakve nepoštenjake, pa bili oni i talijani a proganaju pošlenie, osobito Hrvate. I videli da i sa promjenom države ostale su prvašnje prilike i još gore, ostadoše razočarani. Jer su se svi Privlačani uvjerili da najore ljudsko srce i selu ima zaleđu od političke vlasti, uvjerili su se da ih je sudbina osudila da se moraju i danas kao i do sada klanjati nepoštenju.

Pred ovakvim primjerom nije se čuditi, da se demoralizuje ne samo jedno selo, već i cijela općina, kotari i pokrajine. Ako austrba drugi ćemo put optirnaje. A držimo za stalno da će nova vlada i ovome naći lijeka.

Privlačani.

Drenj, 21. 8. 1924.

Šta je dočekala naša hrvatsko-sokolka zastava! Pred 21. godinu, ovdje je izrijetke svečanost osnovan „Hrvatski Sokol“ i posvećena hrvatska sokolska zastava.

Odmah nakon talijanske evakuacije, naši orjunski, koristiš privisočje cijelu imovinu „Hrvatskog Sokola“ u Drenju, te na čelo hrvatskoj imovini uspostaviše svoju političko-sokol pod imenom „Jugo-sokol“, a kasnije „Sokolsko Društvo“ sa crnom šajkačkom.

Prva zadaća ovih crnih vranu, bilo je ta da iz društva istrijebe i zadnji znak hrvatskosti, a uvedu velikosrpstvo. Ni samu hrvatsko-sokolku zastavu, onako krasnu i urećenu sa krasnim izrzbama drenjskih Hrvatica nisu mogli gledati, već ju prikrise sa raznim prikrapama. Pa o to im nebišje dosta, već prošle godine upravu gavranskiolva u kojoj su poznati velikosrbi braća Miović, Zan-Ante Viličić, njegov nećak M. Opara, bečki pl. Regar i slični stvorise zaključak, da se našu krasnu hrvatsko-sokolku zastavu pokopaju u muzej u Ljubljani, a zamjenji sa državnom zastavom.

Taj barbarski zaključak poludio je među amašnjim Hrvatima takovo ogorčenje i uzbuđenje, da bi u slučaju njegova izvršenja neminovno bilo došlo do odlučne reakcije, što im je bilo poručeno preko javne štampe i tako nije izvršeno.

Nakon toga oni pod našom milom zastavom kojoj je barjaktar Sribin i Hrvatčder Nikola Dereta, čine razne izpade proti Hrvatima.

Nikola Dereta sa još nekolicinom sličnih njemu pod našom hrvatskom zastavom putuje na jugosokolski slet u Zagreb, turdeći pri polasku, da će zastiti hrvatskom zastavom, moći i šnje čini zasjede navale na čine hrvatske sokolove u Zagrebu, i zbilja on pokuša, ali svoju krvoločnost, po Božjoj pravdi, plaća sa vitlaim okom.

Šinuc kad su očekivali slodobitnog Dereta i družinu iz Zagreba, staraćinu sokola pl. Regner i tajnik Melchiora Colombu posluše im u susret na kolodvor glazbu. Ali eto zračaranju, nema barjaklara, ostao kajut grljehe u Zagrebu. Oni se brzo saznaše i zamjenise Deretu sa tobožnjim Jugoslavenom „Cassar“ prozvati Carević, te

aviranju i klananju, Dereti, Jugoslavlji, itd. ni kraja ni konca, mlađeć i ovdje izazvat mirne Hrvate ali im nije uspjele. Eto šta je dočekala hrvatska zastava.

Političke vijesti.

Hrvatska Narodna Omladina u Mitrovici posvećuje zastavu. Na 7. rujna ove god. posvetit će Hrvatsku Nr. Oml. u Mitrovici, svoj barjak, koji zapada preko 26.000. — dinara. Posvetu će obaviti zamjenik djakovačkoga biskupa glavom.

Program svečanosti je velik i obsežan. Na 6. rujna započimlje doček gostiju, a svečanost svršava tek na 8. rujna u jutro.

Hrvatska Omladina iz Dalmacije bi morala iz svakoga mjesta, da izaslaže na tu svečanost svoju zastupstva, da se hrvatska omladinsku slava čim više uveliča, tim više hoje je to blagoslov prvog barjaka Hrvatske Nr. Oml. u našem hrvatskom Srijemu Dalmatinski Hanaovci, sa obala ovog našeg Hrvatskog mora iskreno pozdravljaju svoju rodoljublvanu braću u hrvatskoj Mitrovici, sa željom da im slava ispane što ljepše i veličanstvenije.

Četvero lupeške braće. Beogradske zemljoradničke novine donijele su pod naslovom: „Jucer ministri, sutra robijati“ sliku 4 ministara, koji su kralj i upropašćivali ovu i sretnu zemlju. Ti su: Laza Marković, Velizar Janković, Voja raspopica Janjić i Dragutin Kojić. U sredini slike je Velizar, s desne strane Lucica „Gud mali“, s lijeve Voja, a ispod njih Kojić.

„Novosti“ donose sliku, da kogod sretno ove ljude, neka ih upoznade da su lopovi, te poziva novu vladu da ih čim prije uapsi.

Osudjeni velikosrpski urednici. Našim čitateljima je poznato, kako je nova vlada dala odmah zatvoriti osudjenog urednika gnjusnog i velikosrpskog „Balkana“, radi štampom nanesenih uvreda i kako ga je naš „karakročni“ Grizo sakrivao.

Sada je došao i drugi na red. U prošli četvrtak se je pred sarajevskim senutom vodila rasprava proti uredniku „Srpske Rijeci“ na tužbu braće gg. Dr. Behumena, jer je pred nekoliko mjeseci napala na najgodniji način na čast i poštenje sadašnjeg ministra dra. Šekijce i brata mu Dra Mahmuda Behmena.

Pošto su sve to bile proste klevete i izmišlotine, sud je osudio urednika „Srpske Rijeci“ na tri mjeseca zatvora i 9000 dinara globe i isplatu pamćičkih troškova. Osudu imade štampati i „Srpska Rijec“.

Tako će i gospoda velikosrbi da okušaju božicu pravde za svoja djela.

Fašizam i žastnički pitomci. Ovih dana ide školska mladost u Beograd polagati ispitate, da budu nakon toga, primljena u vojnu akademiju. Ruzni „državotvorni“ i privilegovani, posjednici partijskih iskaznica, preporučuju neke svoje štice i mole da budu primljeni u vojnu akademiju, protekćijom. Mi bi preporučili g. Vojnom Ministru, da on sve preporuke a priori otkloni i prima pitomce jedino na temelju položenih ispita i propisanih kvalifikacija, jer ne bi bilo ni pravo ni pošteno, da se u zavod primlju, nespobni fašisti, jedino za to, jer imadu u žepu preporuke kojekakovih bivših austrijskih pripuzu, u sada vajnih jugoslavena.

Gradske vijesti.

Lična vijest. Načelnik Karlovca g. Stjepan Žugorac, nakon što je prorativno medju prijateljima republikancima, u republ. Šibeniku, 4. ugodna dana, u subotu na večer otputovan je na Šutak.

Republikanski Šibenik. U broju 34 „St. Doma“ od 20. tek. mj. u rubrici „političke i kulturne vijesti“ priznaje se Šibeniku, da je napredovan u seljačkom republikanskom duhu i da je dobro organiziran. To zasluženju priznanje, veoma ugodno se je dojmilo Šibenskih republikanaca. Medjutim, Šibeničani ne će ustati na započatom putu, već će su podvostručiti silama poradići, da se najprije Šibenski kotar, a za tim ostala republikanizirana sjeverna Dalmacija, čim prije organizira u seljačke republikanske redove, a neka naše Vodstvo HRSS, bude uvjerenio, da će u najskorije vrijeme Šibeniki morati ubrajati, medju svoje najbolje gradove.

G. Ljuba Jovanović na prolasku. U ponedjeljak je bio u prolasku kroz Šibenik predsjednik nar. Skupštine g. Lj. Jovanović. Bio je pričekan od dvadesetak prijatelja i radikala. Izgleda triputa stariji od lani, kada je za izborne agitacije izgledao, kao mladić. Vidi se, da su nam radikali nevolje, dale dosta po glavi. Po njegovu odlasku se pričalo, da su ga radikali molili, da intervirira kod g. Nastasa Petrovića, neka Petrovića i nadalje uputi u Splitu.

Još jedna se je, ali puno vjerojatnija pričala. Da je name g. Jovanović svojim odanim prišapnom, da njegovu putovanje po Dalmaciji imade svrhu, da se uvjeri kako narod misli: dali je za monarhiju ili republiku, pak hi prema tomu Radikalijsu, zauzela svoj stav, — za, ili protiv Dalmacije. Radi toga će na povratku iz Kotora, držati sastanke u Splitu i u Šibeniku. — Ako je tako, mi, koji poznaemo dobro dalm. priike, poručujemo g. Lj. Jovanoviću, da je od 83% hrvatskog pučanstva, koje žive u Dalmaciji, 80% opredijeljeno za republiku, a ona preostala 3%, su izrodni i služnici. Prema tomu je cijela Hrvatska Dalmacija republikanica.

Vinski kriza. Nebrojeno puta smo, na ovom mjestu, o tomu pisali. To je jedno veliko zlo, koje našeg težaka, koji samo o tomu žive, tjera na prosjački štup. Oni u Beogradu neće, da se pobriju i pomognu dalm. težaku, da prodaje taj skoro jednaki svoj proizvod. U samom Šibeniku imade još neprodanih preko 50 vagona vina, u općini do 80 vagona, a u cijelom kotaru preko 150 vagona. Kada bi se to vino prodalo po 3 din. litru, naš težak bi ovom kotaru uklesao četiri i pol milijuna dinara. Koja bi to blagoslov bila, netreba ni govoriti. A ovako? Staro vino neprodano, novo za 20 dana dolazi u konobu, a bačve još zapremjene starim. Treba kupiti nove bačve, krub, odijelo za zimu itd., a s čime? Novaca nema, a nema ni kredito. Sam Bog zna, ako potraje ovako, šta će biti sa našim težačkom!

Napad na Hrvatske Orlove. U ponedjeljak na večer, sa Orlovskog sleta u Sioju vurali su se šibenski brv. orlovi svojima kućama. Naši taštiti, vodeni, po jednom dotepenom gundevalju, pokušali su izazvati, sjedan kavaljer je pokušao skinuti jednoj djevojčici hrvatsku trobojnicu s prsiju, pa je odmah pobio zasluženu plaću. Hrvatska omladina, koja je pošla na doček hrvatskim orlovima, skočila je pripravno proti izazivačima, tako da se je doček okrenuo u manifestacije hrvatsku. Dobro će biti da zapanite orjunski plaćenici, da će Hrvatska Omladina u Šibeniku, svaki ispad, pa bilo i proti pojedinom Orlovi, uzet kao napadaj na hrvatske omladince i da će u svakom takovom slučaju znati, kao i do sada, dostojno reagirati.

Trošarina na vinski mest ukinuta. Prema odredbama trošarinskog zakona, u Dalmaciji se imadu naplaćivati trošarina od 35 Din. po avikom stolitru uvezelog vinskog masta na intervenciju i prosvjede raznih zadruga i društava Generalna Direkcija posrednih poraza u Beogradu je ukinula i stavila van snage sponumentu odredbu, svojim rješenjem od 10. 7. g. br. 32.782, tako da se ce uapred neće naplaćivati država trošarina pri uvosu u zatvorena mjesta.

Rado ispravljamu. U zadnjem broju našeg lista, u vijesti „općinska posla“ u pogledu imenovanja tajnika g. M. Bartulice, bilo je napisano: „za kojega se kaže da je orjunak“. Radi krive obavijesti, zvali smo u tu pogrešku upozorenje o vjerodu-

stojnih lica, koji dobro poznaju g. M. Bartulicu, rado ispravljamo, da g. M. Bartulica nije orjunaš. Ispravljamo to tim radije, jer danas nazvati nekoga orjunašem, znači oblatiti ga, znači uvrijediti ga. — Pogrešku će nam se lakše oprostiti, ako se uvaziti, da u spitiškoj pobjedi često piše jedan Bartulica, pak smo pomislili da je to onaj, koji bi imao doći na našu općinu.

Stari duh na policiji. Na šibenskoj drti, policiji imade redara batinašu, koji su bili osudjeni radi batuljenja šibenskih Hrvata, i koji su govorili, samo da nam dodju pod šake kaponje Hrvatske Omladine, platit će nam Ti redari imadu i po više drugih osuda na svojim glavama, pak misle, da ih se postavi na njihovo pravo mjesto, a prema prilikama i kazni, njih se dapače uvazuje, unapređuje i preporučuje. Što to znači? Zar policija misli i dalje batinati, kada ovakove batinaše nagradjuje? Sa ovim anomalijama, trebaće da se pozabavi, novi veliki lupan.

Trebalo bi da policija unese malo svijetla i istraži, ko je prigodom semioradničkog javnog zbora na Poljani, oborušao malog školača i neke druge radikale i orjunašce. Kao što i to, je li istina, da neki radikali i danas imadu uvida u spise po javnim državnim urednima?

Zabava na kupalištu „Jadrja“. U nedjelju je Psk „Krk“ priredio razne utakmice na kupalištu „Jadrja“. Bio je krasan dan šibenska glazba je koncertirala do i poslije podne. Buffet „Jadrje“ je bio obaskrbljen svim mogućim bladnim jelima. I ako je bilo veoma krasno vrijeme, a dvije motorne ladje su prevlačile, ipak odaziv gradjanstva, nije bio onakov, kakov se je očekivalo.

Izazivanja. Dva kninska seljaka velikozna, došla ponedjeljak u večer u Šibenik. Pošli u krčmu, u kojoj se kuju pamflet i kletve protiv Hrvata. Kada ih je vinco „ugrejslo“ naslani dodjše u gostionicu Hrvata Miletića. Odmah stadoše izazivati, grditu Hrvate i vikati „Doli Radić“. Slačajno su tu bile ženake i nije ih imao tko naučiti „krance“, a na njihova areču nadošla policija i otpremila ih na stanicu. Bili su pušteni jer „Bratiji treba sada praštati“.

Vodja orjunaša, neki dovedeni stranac, koji neza hrvatski, a five o šibenskom hrvatskom krubu, isprao se i pokušao da vrijeđa i izaziva Hrvatski Omladinci, koji su se tu trešili, izravnali su odmah s njime i sa njegovim društvom račun. Svi su bili predvedeni na policiju, gdje su bili osudjeni po 4 dana zatvora.

Priopćeno. *)

Gosp.

Niko Kalik

član bivšeg „Hrvatskog Sokola“

Šibenik.

Hvala Vam na usmenom saopćenju, da Vam se gosp. *Mate Živković* tužio, da bi se on za hrvatski pokret u Šibeniku od dolazak „Osloboditelja“ bio istrošio. Molim Vas, da se ne uvrijedite ako Vam ja ovu Živkovićevu tvrdnju ispravim. Koliko je meni poznato g. *Mate Živković* do 18. veljače 1923 nije za hrvatski pokret u Sjevernoj Dalmaciji doprinio niti jedne prebljene pare. Mene nije poduprao materijalno za vrijeme od 1 siječnja 1922, kad sam ovdje počeo javno raditi, a listove „Jadranski Samobran“ kašnje „Hr-

vatski Samobran“, pa „Dalmatinski Hrvat“ i „Hrvatski Dom“, svaki je put odbio, kad mu ih se poslalo na uvid, da se preplati.

Mogu Vam jedino kazati, da sam hranu za moje suputnike na agitaciji za martovske izbore morao izmoga žepa platiti, i ako sam između ostalih kandidata, radio da i g. *Mate Živković* bude izabran za zamjenika narodnog zastupnika.

Ovo Vam je, gosparu *Niko*, živu istinu, u kad se g. *Mate Živković* hvata, da se je za naš hrvatski pokret u Šibeniku istrošio, pozovite ga neku Vam dađe namire u što, gdje i kad je potrošio a mu jednog tulinjskog čentezimu.

Primite bratski hrvatski pozdrav: Šibenik, 26. kolovoza 1924.

Miho Jerinić.

*) Za ovaj članak uređ. ne odgovara.

Upravitelju

Pošta i Brzjava.

Karlovac.

Ovim Vas pozivljemo javnim putem, da nam saopćite ime onog listonoše, koji je našim pretplatnicima kod uručbe listovnog pouzda govorio, da isto ne moraju odkupiti, da ga predamo u ruke suda, jer je naše predbrojnike nagovarao, da odbiju naše listovno pouzde.

Šibenik, 26. kolovoza 1924.

Uprava „Dalmatinskog Hrvata“.

Odgovori Uredništva.

G. *Mate Živković*, mesar, Šibenik — Vaše priposlato ne spada među ispravke jer sadrži prijetnje, ali ako želite da Vam u našem listu bude takano, to treba da uopred pošaljete Din. 100.— pak će Vam se doneti kao „Priopćeno“ Čijemu, da se hvastate, da ste polu Vašeg buifelara istrošili za hrvatsku stvar u Šibeniku. To možete pripovijedati onim, koji ue zoadu, da Vi od god. 1922, do dana, kad Vas se nije htjelo hirati za predsjednika „Hrv. Kluba“, za hrvatsku štampu u Šibeniku niste doprioljeli niti jednog čentezima ili pare, što bi mi znali. Advokat koji Vam je sastavio ispravak, nepozna zakon o štampi. A i osim svega toga nije nam moguće štampati Vaš ispravak, a razlogu, što isti ne odgovara duhu i nije saglasno sa pravilima gramatike i ortografije našeg jezika.

Dopiantku — Sinj. Sve u redu. Pogodio si. Javlja se češće, a ne svake godine o llistođu. Republikanski pozdrav.

Glasu s *Marjana*. — Svaku subotu šalji, da u nedjelju možemo odrediti, jer ako pripisje u srijedu odu je kasno za list. Piši nam što je tamo sa radom za uskrsenje „Hrvatskog Sokola“ u Splitu. Mi smo već amo sakupili 160 članova i članica. Izručit svim republikancima u Splitu naš pozdrav i reći im da se bez republike Split ue će nikada riješiti mora, koje ga danas more. Ovo o Careviću ne čemo donuštati. On u Kotoru ne će uspjati ubiti republikanski duh, kako ga nije ubio ni ovdje.

Prijatelj — Jelsa. — Primljeno i predato. Piši nam, koliko ima još tamo gospodskih likardijaša Srđučni pozdrav.

PRETPLATNICIMA NA UVAŽENJE. Već je izmaklo prvo polugodište, a do sada nije izvršila svoju dužnost niti trećina pretplatnika. Svakom starom i novom našem podpiratelju stavljamo na dužu da nas sada u odlučnoj fazi burbe hrvatskog naroda što izdašnije podupre, i neka svaki nadje barem jednog novog pretplatnika. UPRAVA.

Gđ predplatnicima na ravnanje. Mole se gđs. predplatnici da kod pošiljke novaca uvijek navedu njihov broj predplate. Novci se šalju isključivo na ovu adresu:

Upravni list

„DALMATINSKI HRVAT“

(za br. 38.004 Pošt. Ček. Zuvola.)

Šibenik.

Zaključak redakcije svaki utonak na podne. Dupisi, koji kaanije stignu ne će moći ući list. Tooliko na ravnanje avim prijateljima koji saraduju u listu.

UREDNIŠTVO.

NA ZNANJE. Proše sedmiće poslaana je razaslala svojim dužnicima postansko pouzde, pa se lijepo mole, da pouzde iskupe, da se tako sakupi novaca za izplatu dugova i za daljne izdavanje lista. UPRAVA.

Izdav i odg. uređ. Međić *Niko*.

Trg. Pošta Tiskara — Šibenik

„Širite Dalmatinski Hrvat“

Producenti i trgovcima vina.

Novo prvovrsne hrastove vinske bačve, takojer i sa počinčanim obručima, dobavn odmah sa skladišta uz najjeftinije cijene.

Traže se preprodavači za Hrvatsko primorje Dalmaciju i Otoke ponaše stoji na:

ZAGREBAČKA TVORNICA BAČAVA D. D. ZAGREB. I. Pošt. pretinac 162.

ŠTO NE ZNAŠ PITAJ

Univerzalni Informacioni Biro

„ARGUS“

Knež Mihailova ul. 35. Tel. 6 i 25

BEOGRAD

(Pasaž Akademije Nauka)

KOVINE

rogove, papke, kosti, disku, vunu, vinski kamen, kupuje, VREĆE po Din. 4.— komad prodaje Din. dr. za promet sirovina, Zagreb.

Postovanjem VELKO MOSKOVIĆ

Opletene botune
(demižone) u svakoj količini od 3 do 50 litara razašiljem poštom ili željeznicom uz najjeftinije cijene. Veliki izbor staklene, porculanske i luksusne robe. STAKLENE PLOČE svake vrsti, brušena i nebrušena OGLEDALA. REX i ULTREFORM boce i lončice za ukuhavanje voća preporuča Staklana VJ. FRANZ, Zagreb
Jelačićev trg. 7.
Specijalno skladište ljekarskih kluba i laborat. robe.

Nedvojbena obilježja

„Pravog“ **FRANCKOVOG**: dodatka kavi i to: line „Franck“ i „mlinac“ naročito se ističu na novoj, smedje-plavo-bijeloj etiketi za kutlje. „Pravi“ **FRANCK**: s mlincem — nenadrikljiv je u aromi, teku i izdašnosti. —

„DRINA“ najbolji sapun

Proizvadjak slijedeće specialitete:

SAPUN

MARSEILLE bijeli i žuti
DRINA extra žuti
ZELENI BARI

Tražite odmah naše izvanredne ponude

Cijene umjerene — Poslužba tačna — Pakovanje u sanducima — Solidnim trgovcima prodajemo na isplatu uz priček

„DRINA“ tvornica sapuna i svijeća d. s. o. j. u Šibeniku.